

RA-56

N° 110.

Urmastusse sanna

lajomisse wasto,

mis on

ihho ja hinge rikminne.

Talliinas,

trükkitud Lindworsi kirjadega.

in St Petri ja Pauli

Von dem Ehstländischen Evangelisch = Lutherischen
Provincial-Consistorio wird hierdurch attestirt, daß in vor-
liegender Schrift nichts gegen die heilige Schrift und gegen
die Grundsätze der Augsburgischen Confession enthalten ist.

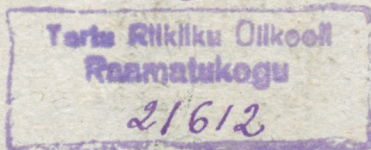
Reval, Dom, den 27. Junius 1838.

Im Namen des Ehstländischen Evangelisch = Lutherischen
Provincial-Consistorii

Theodor Friedrich Glanström,
Nr. 512. Assessor Consist.

(L. S.)

Chr. Heinr. Hirschelmann,
Consist. Secr.

Der Druck ist gestattet.

Dorpat, am 8. July 1838.

(L. S.)

M. v. Engelhardt,
Censor.

13087 4877

Innimesel on tarwis jua otsogo süa,
ei woiks ta muido ellada, ja nenda on ta
Jummalast jo lodud. Wet on temmal jomis-
feks ja „wiin on lodud innimeste rõmuks,“
Sir. 31, 32. wiin, mis „wina-marja werri.“
Sir. 39, 32. Agga kui sa lähhad lauale istma,
siis pea sõmaaega ja rõmo Jummala kartuskes,
ja ärra jo ennast täis wina. Sest kes wahwad
mehhed kangel jomaaega joma, nemmad agga
faatwad omma himmole rõmo, agga tewad
Jummala kässo ning Lemma pühha seadmis-
wasto, mis kassinust kiitwad, et innimenne
feks woiks kõlholisfeks sada, mis tarwis ta
Jummalast lodud, ja ses ikka täiemaks miina.
Agga jodik on däl omma teggemisse sees,
dälam kui weiks, mis omma kõhho täis joob,
agga siis kaewust ärralähhad. Ei mitte nenda
jodik, muud kui jääb agga kõrtsi, ehk omma
wina puddeli kallale, et sago kül meletumaks
ja keige kurjale walmis. Sepärrast tulles
digussega kül ütelda, et, kes jomissest rõmo
ennesele otsib, ja lakkumisse peäle mõtleb, se
on kurrati tiggeda sundmusse al; ja kes teist
sunnib joma ennam, kui hea ja tarwis, se on
innimesse tapja. Sest kes ennast joob täis
wina, se tappab omma hinge.

Sesinnane hirmus wiis on enne weeuppu-

tusse wägga kangešte prukitud; sest pühhasst kirjast loeme: „Nemmad soid ja joid, wotfid naest ja läksid mehhele sest päwast sadik, kui Noa laewa läks;“ selle peäle nemmad agga mõtlefid — „ja nemmad ei pannud sedda tähhele, kuni weeupputus tulli, ja wõttis neid keik ärra.“ Matt. 24, 38. 39. Ja tännapäaw on luggu, Jummal parrago, nisammosuggune, ja iggas paikäs on kuulda, et ütlewad: „Tulge, ma wõttan wina, ja lakkugem ennast täis kanger jomaaega.“ Jes. 56, 12. ja antakse iggamehhele ka sedda lubba; — ei holita sest sureste.

Agga ei olle nisuggune ello muud kui ello, kust loeme, et sedda pagganatte tahtmisse järrele aetakse, ja on dige patto pessa, kust keiksuggune kurjus wälja tulleb, ja tullutab Salomoni sannad kül mele, kui ta ütles: „Kellel on oi oi? Kennel woi woi? Kellel paljo rido? Kel kaebdus? Kel hawad ilmaasjata? Kellel sinnised filmad? Neil on, kes aega witawad wina jures, kes tullewad pohjani ärrajoma seggatud wina.“ Öpp. Sann. 23, 29. 30. Ja sepärrast kelab Jummal sedda omma sanna sees kangešte ärra, üteldes: „Urge joge ennast täis wina, kust üks õnneto ello tulleb.“ Ewes. 5, 18. ja kelas sedda wannas seadusfes ka preestridele, Aaroni wasto üteldes: „Sa ei pea mitte wina egga kanger jomaaega joma, ei sinna egga so

poiad sinnoga, kui teie koggodusse telgi sisse lähhäte, et teie ärra ei surre; se olgo üks iggawenne seadminne teie tullewa pölswe-rahwale;“ 3 Mos. 10, 9. ja ues seadusfes ütleb Temma: „Üks koggodusse üllewataja peab ollema laitmatta, ei mitte jodik,“ I Tim. 3, 2. 3. Urwati ka wannal aial jodiko surma nuhtlusse wäärt, ja käst olli, et lakkujat piddi liina wannematte jure wima, ja et keik ta liina mehhed piddid tedda kiwidega wislama, et ta piddi surrema.“ 5 Mos. 21, 20.

Wata, ni wägga hirmus asfi on wiin ja kange jomaaeg, mis sa ennese sisse aiad, sure Jummal melest. Agga loe nüüd ka, mis ta sulle sadab. Sest kirri ütles: „Wiin teeb pilkama, kange jomaaeg teeb mõllama.“ Öpp. Sann. 20, 1. „Wiin ja wärske wiin wõttab meelt ärra.“ Osea 4, 11. „Sa lähháb otsekohhe sisse; wimaks hammustab temma kui maddo, ja nõalab kui passiliski-maddo. So filmad waatwad siis wõdra naeste järrele, ja so su rägib siis pöratsed asjad. Ja sinna olled kui se, kes kesk merre peäl maggab, ja kes pelepupu ladwas maggab, ja ütled: Nemmad on mind lõnud, agga mul ei olnud haiget; nemmad on mind pekõnud, agga minna ei tunnud sedda; millal arkan ma ülles? Ma tahhaksin sedda weel enam otsida.“ Öpp. Sann. 23, 31-35. „Wiin eksitab moistlikkud ärra, Sir. 19, 2. ja sadab näggema, mis ei sünni

räkida." Hädda, — ütleb prohmet — sellele, kes jodab omma liggimest, kes sa kätte pakkud omma lehtri, ja peälegi joobnuks teed, et sa woiksid nende allastust nähha sada," Habak. 2, 15. — „Se on hingele kibbe, kui wina rohkeste juakse, se kihhutat riule ja õnnetussele. Joobnud meel teeb ühhe moismatta wiha kurjemaks pahhandusseks, wähhendab rammo ja sadab temmale hawo." Sir. 31, 34. 35. Wiin teeb kehwaiks; „õdmees, kes jodik, ei sa rikkaks." Sir. 19, 1; ta rikkub terwist ja sadab enneaegse surma. „Wiin kelab sind moistlikko ja walwisa ollemast palwele. 1 Peetr. 4, 7; — „kelab sind ka Kristusse päwa ootmast ja hoidmast, et sesamma päaw wahhest äkkitselt so peäle ei tulle. Luk. 21, 34. Wiin süttib Isanda wiha põllema so peäle. Sest, „hädda neile, ütleb kirri — kes wägga warra üllestouswad ja aiawad kanget jomaaega takka, kes witawad aega pimmeda õni, nenda et wiin neid pallawaks teeb. — Hädda neile, kes wäggewad mehhed on wina joma, ja wahwad mehhed kanget jomaaega hästi seggama, — sepärrast on Jehowa wiha süttind põllema omma rahwa wasto, ja Ta on omma kät wäljasirrutanud temma peäle ja tedda mahhalõnud, nenda et mäed wärrisewad ja nende kehhad on otsego sit kest ulitsatte peäl, Jes. 5, 11. 22. 25. Ei pea jodikud ka Jummalat riki mitte pärrima, 1 Kor. 6, 10 —

egga pea Jummalat rahwale nendega teggemist ollema, egga nendega sõma," 1 Kor. 5, 11.

Olge, mo armad, kes teie need sannad loete, siis kassinad iggas asjas, agga keigeennamiste jomisse sees. Keik olgo tarwidusseks, mis meie prukime ja Jummalat tännades; mis ülle selle, se olgo meile pattuks. Se rikkub ihho ja hinge, ja teeb sind õnnetumaks ja wae-seks. „Arra jo mitte ennam wet, waid wõtta piisut wina omma sissekonna pärrast, ja omma saggeda põddemisse pärrast, ütles Paulus kül Timoteussele, 1 Tim. 5, 23, ja ütles se sanna sest winast, mis on wina-marjust tehtud; agga ei tulle sedda kül mitte ütelda sest põllewast winast, mis sekord rahwa kä — sest jooswast tullest, mis nemmad ennese sisse wallawad. Ei woi sedda wee asfemele mitte prukida, egga te temma sissekonnale mitte head, muud kui arwaste, ja wägga piisut tedda prukides; sest muido ta teeb sind agga ennam weel jannutama ta järrele ja teeb sind furno-kehhaiks. Olgo meie hingedel paljoenneminne Lawetiga janno Jummalat järrele, ellawa Jummalat järrele," Laul. 42, 3 — ja „sagem täis Waimo, Ewes. 5, 18 — et meil wahhest ei sa iggas weste janno ollema, waid same Kristussega, Temma rikis, sedda uut joma iggaweswes ilma lõpmatta rõmus. Matt. 26, 29.

On needsinnatsed sannad armsad teie melest, ja teie tete nende järrele; — ehk nemmad kül

on lühikesed; nemmad siiski saatwad teile
sedda keigesuremad head ja õnne. Ei tahha
joma-mehhel palju teggemist olla Jummalal
sannaga, egga sa Jummalal Waim, se kallid
trööstia, juhataja, walgustaja, rahhosaatja
ning õnnekeste Waim temmast jaggo. Ag-
ga kes woitleb sedda head woitlemist isseär-
nis selle kurja himmo wasto, ja woitleb pal-
ludes ja õhkeades Jummalal pole, ja küssendades:
Aita, Jeesus! — oh aita, Õnnisteggia! se saab
näggema, saab katsma ja tundma, et Jeesus
on liggi, ja saab kiitma ja tännama, ja Jeesus
armastama sanna sees, ja kirjast Jeesus otsiata,
kunni koido täht temma süddames saab tuis-
ma, ja on pühha Waimo ka, kes Jeesusanda au-
temma sees algab ja teeb ja lõppetab Jeesus
Kristusse päwani. Ja Jummalal inglid sawad
rõmustama temma pärrast, ja keikide pühhade
hinged taewas ja siin Ma peäl, ja ka minna,
teie keigealwem ka-pattune, agga kes ma sedda
armo ollen sanud, et tean, et ma armastuses
teile rāgin — Iddn rõmus teiega siis kät ja
terretan teid Jeesusanda Jeesusse Kristusse nim-
mel, ehk kül siin agga ommas süddames ja
ilmanāggematta; agga seäl teises ellus, üpris
paljo surema ja täiema rõmo sees pallest pal-
lesse teid nähjes Jeesus au järje ees.

Oh anna ja sada kül sedda,
Ja ütlegem, Temma sees, ju

A-56